

UŽSIENIO KALBOS

GABIJA KAJĖNAITĖ
GUOSTĖ SUCHADOLSKIENĖ

LIETUVOS AUKŠTŲJŲ MOKYKLŲ
APŽVALGA

IŽANGA

“ *Per penkis metus užsienio kalbas besimokančių studentų skaičius Lietuvos aukštosiose mokyklose sumažėjo ketvirtatadaliu.* ”

Statistikos departamentas (2021) [1]

Europos Taryba dar 2002 metais iškėlė tikslą, kad kiekvienas ES pilietis, išsaugodamas savo gimtąją kalbą, kaip savo kultūros paveldo ženklą, turėtų išmokti ir vartoti dar bent dvi užsienio kalbas [2]. Užsienio kalbos pasirinkimą turėtų lemti šalies ar regiono kultūrinis pranašumas arba socialinio ir ekonominio judumo poreikiai. Europos politikoje įvardijamas minimalus siekis, jog žmonės bent vienoje iš dviejų užsienio kalbų pasiektų mažiausiai „savarankiško vartotojo“, t.y. B1 arba B2, lygį.

Europos Sąjungos daugiakalbystės politikos siekiai neatsispindi Lietuvos aukštojo mokslo kontekste – 2020/21 metais iš 54 tūkst. kalbas besimokančių studentų, 94,2 proc. mokėsi vienos užsienio kalbos. Dviejų kalbų mokėsi 5,6 proc. studentų, trijų – 0,2 proc., o keturių kalbų besimokančių studentų 2020/21 metais nebuvo [1]. Visose aukštosiose mokyklose dominuoja anglų kalba, o antrąją kalbą dažniausiai leidžiama rinktis iš rusų, vokiečių arba prancūzų – tos pačios kalbos dominuoja ir bendrojo ugdymo mokyklose.

Aukštosiose mokyklose taip pat matomas besimokančių užsienio kalbas studentų skaičiaus sumažėjimas – palyginus 2020/21 ir 2015/16 metus, užsienio kalbas besimokančių studentų skaičius sumažėjo beveik ketvirtadaliu (-23.9 proc.) [1].

Kiekviena Lietuvos aukštoji mokykla kelia skirtingus reikalavimus ir skirtingai organizuoja užsienio kalbų kompetencijos plėtojimą tiek programų turinio, apimties bei kompetencijų vertinimo, tiek mokymo(si) formų bei metodų, tiek ir kitomis prasmėmis.

Tačiau pastebima ir atsikartojančių tendencijų. Viena iš jų – dauguma programų suteikia galimybę mokytis užsienio kalbą tik vieną ar du semestrus. Kalboms, o ypač antrajai kalbai, daugiau dėmesio skiriama logistikos, turizmo ar tarptautinio verslo studijų programose.

Viena iš priežasčių, kodėl daugumoje programų užsienio kalbų mokymui skiriama tiek nedaug laiko ar jų iš vis atsisakoma, yra Bolonijos procesas, kuris šalia kitų tikslų, numato trumpinti studijų laiką.

Bolonijos procesas yra Europos Komisijos iniciatyva siekiant struktūriškai reformuoti Europos aukštąjį mokslą, stiprinti jo konkurencingumą, kurti bendrą Europos aukštojo mokslo erdvę, rengti aukštos kvalifikacijos specialistus.

Trumpinant studijų trukmę, siekiama padidinti studijų prieinamumą labiau pažeidžiamoms visuomenės grupėms. Pagal „Eurostudent V“ apklausos duomenis, trys ketvirtadaliai studentų teigia, jog dirba tam, kad pragyventų [3].

Sumažėjusi studijų trukmė suteiktą galimybę greičiau įsilieti į darbo rinką ir sudarytą sąlygas bent daliai studentų atidėti įsidarbinimą iki studijų baigimo. Tačiau norint sutrumpinti studijų programas, reikia atsisakyti tam tikrų studijų dalykų. Pirmiausia yra atsisakoma su studijų programa tiesiogiai nesusijusių dalykų, kaip pavyzdžiui, užsienio kalbos.

Šioje apžvalgoje aptarsime **aukštųjų mokyklų apklausos ir interviu ciklo metu surinktą informaciją** apie užsienio kalbų mokymą(si) Lietuvos aukštosiose mokyklose. Taip pat pateiksime daugiau informacijos apie gerąsias užsienio kalbų mokymo praktikas Lietuvos aukštosiose mokyklose.

Apklausoje dalyvavo 28 Lietuvos aukštosios mokyklos, kurių sąrašą galite rasti padėkos skyriuje (žr. 16 psl.). Iš jų, didžiausias užsienio kalbų pasirinkimas 2020/21 metais buvo Vytauto Didžiojo universitete (VDU) – 24 užsienio kalbos, Vilniaus universitete (VU) – 23 kalbos, Kauno kolegijoje – 14 kalbų, bei Klaipėdos universitete – 12 kalbų.

Daugiausia kalbas besimokančių studentų buvo VDU ir VU (virš 5000 studentų); Vilniaus ir Klaipėdos valstybinėje kolegijose (virš 2000 studentų); daugiau nei 1000 studentų kalbas mokėsi Socialinių mokslų kolegijoje, Kauno technologijos universitete (KTU), Vilniaus Gedimino technikos universitete (VGTU), Kauno kolegijoje.

UŽSIENIO KALBOS LIETUVOS AUKŠTOSIOSE MOKYKLOSE

Šiame skyriuje apžvelgsime kokios kalbos yra siūlomos Lietuvos aukštosiose mokyklose bei kurias jų yra dažniausiai linkę rinktis studentai.

Skyriuje pateikiama procentinė informacija, t.y. koks procentas iš visų kalbas besimokančių studentų apklaustose aukštosiose mokyklose mokėsi tam tikros kalbos.

TRYS KETVIRTADALIAI STUDENTŲ MOKOSI ANGLŲ KALBOS

Anglų kalba dominuoja visose apklaustose aukštosiose mokyklose – 2020/21 mokslo metais, 76.2 proc. visų kalbas besimokančių studentų apklaustose aukštosiose mokyklose mokėsi anglų kalbos. Daugeliu atveju, jei studentams buvo siūloma tik viena kalba, tai buvo anglų.

KITŲ KALBŲ MOKOMASI VANGIAI

Antroji užsienio kalba retai yra privaloma, tad kitų kalbų mokymasis vyksta vangiai. Po anglų, populiariausia kalba išlieka **rusų** – šią kalbą siūlė didžioji dalis (67.9 proc.) apklaustų aukštųjų mokyklų, tačiau tik 5.3 proc. visų kalbas besimokančių studentų apklaustose aukštosiose mokyklose mokėsi rusų kalbos. Tiesa, besimokančių rusų kalbos studentų proporcija kai kuriose aukštosiose yra didesnė. Pavyzdžiui, Šiaulių valstybinėje kolegijoje ar Marijampolės kolegijoje apie 20 proc. visų kalbas besimokančių studentų rinkosi rusų kalbą.

Vokiečių kalbą taip pat siūlė didžioji dalis (78.6 proc.) apklaustų aukštųjų mokyklų, jos mokėsi 4.7 proc. visų kalbas besimokančių studentų. Kai kuriose studijų programose vokiečių kalba yra privaloma kaip antroji užsienio kalba (pavyzdžiui, Vilniaus kolegijos Organizacijų ar Turizmo vadybos programose).

Prancūzų kalbą siūlė apie pusė apklaustų aukštųjų mokyklų, o jos mokėsi 3.0 proc. studentų; **ispanų** kalbą – kiek daugiau nei trečdalis apklaustų aukštųjų mokyklų ir 2.9 proc. studentų; **italų** kalbą – kiek daugiau nei ketvirtadalis apklaustų aukštųjų mokyklų, ir 1.6 proc. visų kalbas besimokančių studentų.

SKANDINAVŲ KALBŲ PASIŪLA IŠLIEKA RIBOTA

Iš apklaustų 28 aukštųjų mokyklų, tik 9 savo studentams siūlė bent vieną iš skandinavų kalbų, ir tik VU ir VDU siūlė visas tris.

Švedų ir **norvegų** kalbos yra labiau populiarios, o galimybę mokytis **danų** kalbos siūlo tik VU ir VDU, tačiau ir šiuose universitetuose šios kalbos mokomasi vangiau nei kaimyninių šalių kalbų. Tiek VU, tiek VDU mažiau nei 1 proc. visų tame universitete kalbas besimokančių studentų mokėsi danų kalbos.

Pirma lentelė. Skandinavų kalbas besimokančių studentų proporcija, palyginus su visais užsienio kalbas besimokančiais studentais, 2020/21 mokslo metai

Universitetas	Švedų	Norvegų	Danų
<i>Kauno kolegija</i>	0.89%	1.23%	
<i>Kauno technologijos universitetas</i>	1.44%		
<i>Klaipėdos universitetas</i>	4.06%	3.04%	
<i>Mykolo Romerio universitetas</i>		2.41%	
<i>Vilniaus Gedimino technikos universitetas</i>		2.37%	
<i>Viešoji įstaiga Vilniaus verslo kolegija</i>	4.07%		
<i>Vilniaus kolegija</i>	1.68%	2.14%	
<i>Vilniaus universitetas</i>	3.16%	2.93%	0.89%
<i>Vytauto Didžiojo universitetas</i>	1.94%	2.35%	0.26%
Iš viso	1.29%	1.37%	0.19%

Keliuose Lietuvos universitetuose, šalia vertimo studijų programų, taip pat siūlomos dedikuotos skandinavų kalboms studijų programos:

- **VDU Humanitarinių mokslų fakultetas** siūlo bakalauro programą „[Skandinavijos šalių kultūros ir kalbos](#)“, kuri suteikia galimybę ne tik išmolti kalbą, bet ir tapti kultūros specialistu. Šios programos paskirtis – rengti kvalifikuotus, plataus humanitarinio profilio regiono kultūros specialistus, suvokiančius Skandinavijos šalių etninius ir kultūrinius procesus bei jų raidą.
- **VU Filologijos fakultetas** siūlo net kelias programas:
 - dvi skandinavistikos kryptis: „[Skandinavistika \(danų/norvegų/švedų kalbų grupės\)](#)“ arba „[Skandinavistika \(suomių ir švedų k\)](#)“.
Skandinavistikos filologijos studijos suteikia puikią galimybę išmolti skandinavų kalbų ir susipažinti su skandinavų literatūra, kultūra, mitologija, istorija. Be įvairių kalbotyros ir literatūros dalykų, gilinamasi į naujausius kultūros, literatūros, kinematografijos, politikos poslinkius.

- „Anglų ir kita užsienio kalba“ lingvistines studijas, su galimybe pasirinkti [norvegų](#) kalbą Vilniuje arba [švedų](#) kalbą VU Kauno fakultete. Kauno fakultete ši programa yra pristatoma kaip orientuota į darbo rinkos poreikius: dėmesys skiriamas verslo, teisės, finansų, kultūros, visuomeninės gyvensenos, komunikaciniams įgūdžiams ugdyti, siekiant parengti specialistus, gebančius užtikrinti sklandžią tarptautinę įmonių ir institucijų komunikaciją su užsienio partneriais.
- **Klaipėdos universitetas** taip pat siūlo „[Anglų ir kita užsienio kalba](#)“ lingvistines studijas, su galimybe rinktis švedų kalbą. Programa skirta parengti plataus akiračio lingvistus, gebančius orientuotis sparčiai besikeičiančioje daugiakalbėje visuomenėje ir sklandžiai bendrauti dviem užsienio kalbomis.
- **Mykolo Romerio universitetas** siūlo studijų programą „[Dalykinė anglų ir kita užsienio kalba](#)“, su galimybe rinktis norvegų kalbą. Programa yra skirta parengti specialistus, turinčius bendrąją filologijos išsilavinimą, išsamių teorinių žinių apie studijuojamų kalbų struktūrą ir funkcionavimą bei šalių, kurių kalbos studijuojamos, kultūrą.

AZIJOS KALBŲ PASIŪLOS BEVEIK NĖRA

Nors Vakarų pasaulyje Azijos kalbos įgauna vis didesnę populiarumą, Lietuvoje šių kalbų mokymosi pasiūla nėra didelė – iš apklaustų 28 aukštųjų mokyklų, tik 5 savo studentams siūlė bent vieną iš Azijos kalbų, ir tik VU ir VDU siūlė visas tris (**japonų, kinų ir korėjiečių**). Visgi aukštosiose mokyklose yra matomas vis didėjantis dėmesys šioms kalboms.

2020/21 mokslo metais, Azijos kalbas mokėsi 1.2 proc. visų apklaustose aukštosiose mokyklose kalbas besimokančių studentų.

Antra lentelė. Azijos kalbas besimokančių studentų proporcija, palyginus su visais užsienio kalbas besimokančiais studentais, 2020/21 mokslo metai

Universitetas	Azijos kalbos	Studijuojamos kalbos
<i>Kauno kolegija</i>	2.05%	Japonų - 18 studentų; Kinų – 12 studentų
<i>Mykolo Romerio universitetas</i>	4.46%	Korėjiečių – 37 studentai
<i>Vilniaus Gedimino technikos universitetas</i>	0.59%	Kinų - 10 studentų
<i>Vilniaus universitetas</i>	2.86%	Japonų – 82 studentai; Kinų - 68 studentai; Korėjiečių - 1 studentas
<i>Vytauto Didžiojo universitetas</i>	6.61%	Korėjiečių – 151 studentai; Japonų – 146 studentai; Kinų – 54 studentai
Iš viso	1.22%	

Keliuose Lietuvos universitetuose taip pat siūlomos dedikuotos studijų programos Azijos kalboms ir kultūroms:

- **VU Filosofijos fakultetas** siūlo [Azijos studijų programą](#). Pasak VU, tai didžiausią patirtį sukaupusi neeuropinių kultūrų ir kalbų studijų programa Lietuvos aukštosiose mokyklose. Programą sudaro Artimųjų Rytų, Japonijos, Kinijos, Pietų Azijos regiono kultūrų bei visuomenių studijos. Programoje derinamas daugiadisciplininis ir tarpdisciplininis požiūris į regiono studijas, kuris pasireiškia per skirtingų akademinų disciplinų – kalbos ir literatūros, filosofijos ir religijos, istorijos, meno, antropologijos – ir bendrąsias kultūros studijas.
- **VDU** yra siūloma „[Rytų Azijos šalių kultūros ir kalbos](#)“ studijų programa (japonų, kinų ar korėjiečių kalba ir kultūra). Programos tikslas – parengti darbui humanitarinio išsilavinimo specialistus išmanančius Rytų Azijos regiono šalių kultūrų specifiką ir suvokiančius šių šalių kultūros raidos procesus, taip pat pramokusius naudoti vieną regiono kalbą.
- **Mykolo Romerio universitete** siūlomoje jau minėtoje studijų programoje „[Dalykinė anglų ir kita užsienio kalba](#)“ taip pat galima rinktis kinų arba korėjiečių kalbą. Studentams taip pat siūloma „[Dalykinė anglų kalba ir Korėjos studijos](#)“.

KITOS STUDENTAMS SIŪLAMOS KALBOS

Be jau apžvalgoje minėtų kalbų, Lietuvos aukštosiose mokyklose taip pat yra siūlomos šios kalbos (pagal populiarumą): **lotynų, lenkų, turkų, latvių, suomių, arabų, estų, hindi, graikų (modernioji ir klasikinė), islandų, portugalų, hebrajų, sanskritas, prūsų kalba**. Tiesa, daugeliu atveju šias kalbas tesiūlo viena ar kelios aukštosios mokyklos.

GEROSIOS PRAKTIKOS IR KITI GALIMI SPRENDIMAI

Norint paruošti studentus sklandžiam įsiliejimui į darbo rinką, auštosiose mokyklose turėtų būti sudaromos tinkamos salygos studentams mokytis užsienio kalbų – tiek tiems, kurių profesijoje tam tikra užsienio kalba yra būtina ar būtų didelis privalumas, tiek tiems, kurie užsienio kalbos nori mokytis dėl kitų priežasčių.

Šiame skyriuje apžvelgsime gerąsias užsienio kalbų mokymo praktikas Lietuvos aukštosiose mokyklose ir pateiksime alternatyvias galimybes skatinti kalbų mokymąsi.

VDU: PALANKI KALBŲ MOKYMUI EKOSISTEMA

VDU statute prie svarbiausių asmenybės ugdymo tikslų nurodoma **sudaryti sąlygas asmeniui įgyti *artes liberales* principu grindžiamą aukštąjį universitetinį išsilavinimą**. Šiuo principu vykdomose studijose, be savo pasirinktos specialybės dalykų, studentas taip pat studijuoja įvairių sričių *artes liberales* studijų dalykus, tarp jų ir užsienio kalbas.

Užsienio kalbų pogrupyje siūlomas **platus kalbų pasirinkimas** – mokoma ir Lietuvos rinkai aktualių kalbų, tokių kaip vokiečių, švedų ar kinų, o taip pat ir retesnių kalbų – hebrajų, kartvelų, turkų.

Kiekvienas studentas, nepriklausomai nuo to, kurią studijų programą studijuoja, turi pasirinkti **nuo 12 iki 24 kreditų studijuoti anglų ar kitą užsienio kalbą(-as)**. Visi studentai įgyja C1/C2 anglų kalbos lygį. Universitete pradėję studijuoti studentai, kurie jau turi akademinės anglų kalbos C1 lygio kompetencijas, studijuoja aukštesnį anglų kalbos lygį arba kitas užsienio kalbas. Studentai, išnaudoję privalomus užsienio kalboms skirtus kreditus, gali studijuoti papildomai pasirinktą užsienio kalbą, sumokėję simbolinę studijų kainą ar net studijuoti nemokamai, pavyzdžiui, jei renkasi retąsias užsienio kalbas.

Interviu ciklas su universitetais parodė, kad viena iš pagrindinių priežasčių, kodėl kitų universitetų studentai vangiau mokosi užsienio kalbų, yra tvarkaraščio nesuderinamumas – užsienio kalbų paskaitų laikas dažnai sutampa su specialybės dalykų paskaitomis. VDU išsprendė šį iššūkį dedikuodami konkretų laiką kalbų mokymui – **kasdien nuo 8 iki 11 val. ryto yra mokoma tik kalbų**.

Mokslo metų pradžioje VDU organizuoja **orientacines dienas**, kurių metu į VDU įstoję studentai yra **supažindinami su siūlomomis kalbomis** bei kalbų klubais, kurių veikloje gali dalyvauti.

VDU vizija užsienio kalbų kontekste – studento palydėjimo į darbo rinką iniciatyva, kuri **pirmuosius metus po studijų baigimo leistų ‘buvusiam’ studentui nemokamai ar už studento kainą mokytis užsienio kalbų**. Taip būtų suteikiama galimybė įgyti užsienio kalbų įgūdžių patekus į darbo rinką, kai jaunas žmogus jau žino, kokios kalbos reikės jo pasirinktoje profesijoje.

KTU: BA+ IR MA+ KOMPETENCIJŲ MODELIS

Nuo 2016 metų Kauno technologijos universitete magistrantūros studijų programose veikia MA+ kompetencijų modelis, o 2019 metais buvo įdiegtas šio modelio atitikmuo bakalauro studijų programose (BA+).

BA+ ir MA+ kompetencijų modelis leidžia studentams įgyti žinių ir gebėjimų papildomoje studijų kryptyje ir gali būti pasirenkamas kaip studijų plano alternatyva studijų krypties dalykams.

- **BA+ kompetencijos** yra siūlomos 9-iose bakalauro studijų programose. Jų apimtis yra 18 kreditų ir jos pasirenkamos nuo antro / trečio studijų semestro. Tarp BA+ kompetencijų siūlomos ir šios užsienio kalbų kompetencijos (A1-C1 lygiu): ispanų, italų, vokiečių, švedų, rusų. 2020 metais **kalbų kompetenciją įgyti pasirinko 5 proc. dalyvavusių studentų.**
- **MA+ kompetencijos** yra siūlomos 32-ose magistrantūros studijų programose. Jų apimtis yra 18 kreditų ir jos pasirenkamos nuo pirmo studijų semestro. Tarp MA+ kompetencijų siūlomos ir šios užsienio kalbų kompetencijos (A1-C1 lygiu): ispanų, italų, prancūzų, vokiečių, švedų, rusų, anglų. 2020 metais **kalbų kompetenciją įgyti pasirinko 25 proc. dalyvavusių studentų.**

VU VERSLO MOKYKLA: CHINA TRACK

VU Verslo mokykla (VU VM), bendradarbiaudama su Konfucijaus institutu, nuo 2020 mokslo metų vykdo **China Track** kursą, kuris padeda **pažinti Kinijos kultūrinius ypatumus, pramokti kinų kalbą bei suteikia žinių apie verslo vystymą Kinijos rinkose.**

Ši programa yra išskirtinė, **nes leidžia verslo studentams kryptingai specializuotis darbui su tam tikra rinka suteikiant kalbos ir kultūros žinių.** Įprastai galimybė įgauti specializuotų tam tikros kultūros žinių yra siūloma tik filologijos studentams.

Aplikuoti į šį kursą gali **visi pirmo kurso Tarptautinio verslo bakalauro studijų programos studentai**, o nuo 2021 mokslo metu programa bus siūloma ir **Verslo finansų bakalauro studijų studentams.**

Atranka į kursą priklauso ne tik nuo pažymių – norėdami patekti į šį modulį, studentai turi pateikti **motyvacinį laišką** bei dalyvauti **motyvaciniame pokalbyje**.

Modulis suteikia:

- **nemokamus kinų kalbos ir kultūros kursus**, vykstantčius II-IV studijų semestrais;
- sėkmingai baigus kursus **išduodamas tai patvirtinantis pažymėjimas**;
- **semestras Kinijos universitete ir/arba vasaros stovykla**.

Kinų kalbos mokymas vykdomas **anglų – kinų kalbomis**. Išklusius kinų kalbos kursą, pasiektas kalbos lygis, studento prašymu, **gali būti įrašomas į diplomo priedėlį**.

Šio **modelio privalumas yra ir tai, kad jį galima gana lengvai pritaikyti kitoms rinkoms bei kalboms**, o taip pat sudaryti sąlygas programoje dalyvauti ir kitų studijų programų studentams.

KITI GALIMI SPRENDIMAI

Be jau minėtų gerųjų praktikų, yra ir alternatyvių užsienio kalbų skatinimo būdų, kurie galėtų būti pritaikomi Lietuvos aukštosiose mokylose.

Vienas iš jų – skatinti užsienio kalbų įgūdžių įgijimą sudarant **patrauklias sąlygas studentams rinktis užsienio kalbas kaip pasirenkamąjį dalyką**. Daugelyje studijų programų užsienio kalbos jau dabar siūlomos kaip pasirenkamas dalykas, tačiau dažniausiai kalbą, o ypač antrąją, **galima mokytis tik vieną ar kelis semestrus**. Tokiu atveju, nėra skiriama pakankamai laiko pasiekti aukštesnį kalbos lygį (B1-C1), ypač jei studentas pasirinktos kalbos nesimokė mokykloje. Taip pat dažnu atveju, **dėl tvarkaraščio nesuderinamumo, studentai net negali pasinaudoti galimybe pasirinkti užsienio kalbos modulius**.

Jei aukštoji mokykla negali sudaryti patrauklesnių sąlygų mokytis užsienio kalbų, kaip vieno iš studijuojamų dalykų, studentai galėtų būti skatinami rinktis **užsienio kalbų kursus aukštojoje mokykloje ar partnerių**

institucijose. Didieji šalies universitetai ir kai kurios kolegijos jau dabar suteikia studentams galimybę mokytis užsienio kalbų už papildomą kainą. Kai kurie iš jų siūlo ir **dalinį finansavimą, tačiau jam dažniausiai yra taikomas limitas.** Pavyzdžiui, VU finansuoja 2/3 kursų kainos, tačiau vietų skaičius yra ribotas – universitete siūloma tik 100 vietų per semestrą, ir nėra numatyta garantijų tęstinumui, t.y. gavus finansavimą vieną semestrą, nereikškia, kad finansavimas bus suteiktas ir kitą semestrą.

Jei aukštojoje mokykloje nėra galimybės suteikti studentams prieigą prie kalbų kursų (pvz. jei nėra dėstytojų), **rekomenduojama bendradarbiauti su kitomis aukštosiomis ar specializuotomis kalbų mokyklomis,** siekiant suteikti studentams tokią galimybę.

Kita potenciali bendradarbiavimo galimybė – **bendradarbiavimas su įmonėmis.** Lietuvoje jau yra tokių pavyzdžių:

- Nors ISM universitetas, siekdamas Bolonijos proceso tikslo sutrumpinti studijų programas, atsisakė užsienio kalbų, studentai vis dar gali mokytis vokiečių kalbos – šie kursai yra finansuojami Vokietijos įmonės LIDL.
- VGTU panašiu principu bendradarbiauja su JAV bendrove „Cognizant Technology Solutions“. Vienas iš jų bendradarbiavimo pavyzdžių – įmonės sukurti specialūs norvegų kalbos kursai finansų, inžinerijos, ekonomikos inžinerijos ir verslo logistikos studentams.

Dar vienas galimas sprendimas – **sklandesnins gretutinių studijų pritaikymas studentų poreikiams.** Šiuo metu daugelyje aukštųjų mokyklų yra numatoma, jog pasirinkti gretutinių studijų programas gali tik tie studentai, kurių pirmosios pakopos studijų programoje yra numatyta tokia galimybė. Tačiau net ir tie studentai, kurie turi galimybę rinktis gretutines studijas, tai daro retai. Viena pagrindinių priežasčių – **didelė privalomųjų kreditų apimtis (60 kreditų).** Studentai yra linkę dėmesį skirti savo profesijos dalykams ir **vengia papildomų įsipareigojimų,** ypač jei tai yra modulis su privalomais kreditais. Vienas iš būdų, kaip gretutines studijas padaryti patrauklesnes studentams – **pasiūlyti lanktumą privalomųjų kreditų atžvilgiu.** Tokiu būdu gretutinių studijų eigoje studentas galėtų įsivertinti studijų krūvį ir priimti atitinkamus sprendimus be didesnių nuostolių.

PADĖKA

Už dalyvavimą apklausoje bei interviu cikle dėkojame:

- ▶ Alytaus kolegijai
- ▶ Europos Humanitariniam Universitetui
- ▶ Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijai
- ▶ ISM universitetui
- ▶ Kauno kolegijai
- ▶ Kauno miškų ir aplinkos inžinerijos kolegijai
- ▶ Kauno technikos kolegijai
- ▶ Kauno technologijos universitetui
- ▶ Kazimiero Simonavičiaus universitetui
- ▶ Klaipėdos universitetui
- ▶ Klaipėdos valstybinei kolegijai
- ▶ Kolpingo kolegijai
- ▶ Lietuvos aukštajai jūreivystės mokyklai
- ▶ Lietuvos muzikos ir teatro akademijai
- ▶ Lietuvos verslo kolegijai
- ▶ Marijampolės kolegijai
- ▶ Mykolo Romerio universitetui
- ▶ Panevėžio kolegijai
- ▶ Šiaulių valstybinei kolegijai
- ▶ Socialinių mokslų kolegijai
- ▶ Vilniaus dailės akademijai
- ▶ Vilniaus dizaino kolegijai
- ▶ Vilniaus Gedimino technikos universitetui
- ▶ Vilniaus kolegijai
- ▶ Vilniaus Šv. Juozapo kunigų seminarijai
- ▶ Vilniaus technologijų ir dizaino kolegijai
- ▶ Vilniaus universitetui
- ▶ Vilniaus verslo kolegijai
- ▶ Vytauto Didžiojo universitetui

ŠALTINIAI

1. Statistikos departamentas (2021). Prieiga internete: <https://osp.stat.gov.lt/statistiniu-rodikliu-analize#/>
2. Barcelona European Council (2002). Prezidentinės išvados. Prieiga internete: http://www.consilium.europa.eu/ueDocs/cms_Data/docs/pressData/en/ec/71025.pdf
3. Tomas Pūtys. Mokslo ir studijų įstatymo pakeitimo įstatymo projekto numatomo poveikio vertinimo pažyma. Prieiga internete: <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalActPrint/lt?jfwid=9tq14859v&documentId=a9d917a019b511e5bfc0854048a4e288&category=TAK>